

19. august 2022

EM 2022/86

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Emballagebekendtgørelsen¹ således, at det sikres, at øl og kulsyreholdige læskedrikke overalt i Grønland kan sælges på både flasker og dåser i varierende størrelser. Både flasker og dåser skal kunne indgå i et returpantssystem. Ændringen skal foretages hurtigst muligt efter vedtagelsen af dette forslag – dog senest den 1. januar 2024.

(Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Begrundelse

Helt tilbage i 2012 udkom en rapport udarbejdet af Copenhagen Economics, der fastslog, at det ville være en god idé at liberalisere vores returpantssystem². I rapporten kunne man læse denne utvetydige konklusion:

*"Den overordnede konklusion af vores undersøgelse er, at Vestgrønland med det nuværende returpantssystem går glip af en række konkurrencemæssige gevinster. Konsekvenserne mærker de vestgrønlandske forbrugere, når de handler i form af mindre udvalgt og høje priser."*³

Siden da har Demokraatit ad flere omgange forsøgt at gøre en liberalisering til virkelighed – senest på Forårssamlingen 2019⁴. Seneste udvikling er, at Naalakkersuisut afventer en rapport fra ESANI A/S, der skal resultere i en implementeringsplan for et nyt landsdækkende returpantssystem. Naalakkersuisut forventer, at denne analyse er færdig her i 2022⁵.

Endvidere kan man læse følgende i Finanslovsaftalen for 2022:

*"Parterne finder det endvidere vigtigt, at arbejdet med at færdiggøre overvejelserne om et nyt og bredere returemballagesystem nu endeligt færdiggøres. Dette skal både kunne give miljømæssige gevinster, bredere sortiment for forbrugerne og et øget provenu fra emballageafgiften. Naalakkersuisut forventes derfor at sikre en hurtig fremdrift med henblik på et egentligt beslutningsgrundlag og plan for mulig implementering. Parterne bag aftalen ønsker, at dette arbejde konkretiseres i løbet af 2022."*⁶

Der er således ingen tvivl om, at der er et bredt ønske om en liberalisering. Jeg ønsker med dette forslag at sikre, at liberaliseringen bliver så vidtgående som muligt, så de grønlandske forbrugere kan få større valgmulighed og billigere priser.

---

¹ Selvstyrets bekendtgørelse nr. 16 af 25. oktober 2019 om emballage til øl og kulsyreholdige læskedrikke

² "Konkurrencen og Returpantssystemet i Grønland", Copenhagen Economics

³ "Konkurrencen og Returpantssystemet i Grønland", Copenhagen Economics

⁴ FM2019/181

⁵ Svar på § 37-spørgsmål nummer 121-2022

⁶ Aftale om finansloven for 2022

Den nuværende emballagebekendtgørelse har som hovedformål at beskytte miljøet. Dette er naturligvis en god ting. Men jeg betragter det som særdeles tvivlsomt om de nugældende regler fortsat fremmer dette formål. Der er nemlig ikke rigtig noget der tyder på, at et system, der bygger på genanvendelse af dåser skulle belaste miljøet mere end et system, der bygger på genanvendelse af flasker.

Danmark opretholdt i en årrække et forbud mod dåseøl, med den begrundelse, at det danske returflaskesystem indebar miljømæssige fordele. Hårdt presset af EU-kommissionen måtte Danmark dog opgive dette forbud og tillade salg (og indførsel) af dåseøl. EU-kommissionen kunne nemlig godtgøre, at de miljømæssige fordele ved returflaskesystemet ikke var mærkbart større end ved et returdaesesystem, vurderet efter "vugge-til-grav-princippet", hvor også den miljøpåvirkning, som ligger i transport, rensning af flasker etc. indregnes. De påståede miljømæssige fordele var således tvivlsomme. Der er intet, der tyder på, at tingene skulle forholde sig anderledes herhjemme.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil være administrative udgifter forbundet med ændringen af bekendtgørelsen herunder til høring og oversættelse. Disse forventes ikke at overstige et halvt akademisk årsværk.

Rapporten "Konkurrencen og Returpantssystemet i Grønland" fra 2012 vurderer, at et returpantssystem med mere frit emballagevalg næppe vil have den store betydning for Grønlands økonomi. Grønland vil formentlig miste nogle arbejdspladser i produktionsleddet, men modsat vil der opstå arbejdspladser i importleddet. Dertil kommer, at øget import vil give et øget skatteprovenu fra emballageafgiften i størrelsesordenen 14-23 millioner kroner om året.⁷ Yderligere økonomiske og administrative konsekvenser vil blive klarlagt i forbindelse med den igangværende analyse, der bliver foretaget af ESANI A/S⁸.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

For det private erhvervsliv vil en delvis omlægning til dåser medføre såvel fordele som ulemper. En væsentlig fordel vil være, at behovet for lagerplads (såvel til fyldt som til tømt emballage) reduceres væsentligt. Til gengæld vil dagligvarebutikkerne skulle investere i nye pant- og kompressionsmaskiner.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forbrugerne kan se frem til et større udvalg af øl og sodavand herunder formentlig discountprodukter. Øget konkurrence på et område medfører alt andet lige lavere priser. En fordel er det også, at dåseemballage vejer væsentligt mindre end glasflasker, og er mere modstandsdygtige overfor slag og stød.

---

⁷ "Konkurrencen og Returpantssystemet i Grønland", Copenhagen Economics

⁸ Svar på § 37-spørgsmål nummer 121-2022